

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO

Asia: Asiantuntijalausunto hallintovaliokunnalle 4.3.2010, toiminnanjohtaja Panu Hiidenmies;

koskien hallituksen esitystä laiksi ampuma-aselain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta sekä kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (**HE 106/2009 vp**)

1)

Yleistoteamus

Suomen Metsästäjäliitto – Finlands Jägarförbund ry toteaa yleistoteamuksenaan, että ehdotuksesta on selvästi todettavissa, että se on jouduttu valmistelemaan kiireellä, minkä vuoksi liitto onkin aiemmin todennut sen sisältävän uutta valmistelua vaativia kohtia. Pyrkimyksenä tulee olla laki, joka on selkeä, joka ei lisää tarpeetonta byrokratiaa ja jolla pystytään estämään väärinkäytöksiä, mutta jolla metsästysharrastusta ei tarpeettomasti vaikeuteta.

Aselakiehdotuksen perustuslainmukaisuuden varmistaminen kaikilta osin on myös ensiarvoisen tärkeää. Lakiesitykseen sisältyy yhdistysmisvapauteen liittyviä seikkoja, joista on Metsästäjäliiton kannan mukaan hankittava perustuslakivaliokunnan lausunto ennen jatkokäsittelyä. Lainvalmistelussa on myös otettava huomioon perustuslailla turvatun omistusoikeuden suojan toteutuminen, etenkin niissä tapauksissa, joissa aseiden hallussapitoluvan jatkamisen edellytyksiä arvioidaan ja yksityistä omaisuutta harkitaan lunastettavaksi valtiolle.

Muilta osin Metsästäjäliitto toteaa seuraavaa:

Hankkimis- ja hallussapitolupa

Varsinkin maaseudulla metsästys aloitetaan varsin nuorena. Nykyisten säädösten mukaan alle 15-vuotias henkilö voi harjoittaa metsästystä täysi-ikäisen, hallussapitoluvan omaavan henkilön välittömässä valvonnassa. Hallussapitolupa voidaan myöntää 15-18-vuotiaalle henkilölle holhoojan suostumuksella.

Metsästäjäliitto on esittänyt, että uudessa aselaissa nämä ikäraajat säilytettäisiin entisellään. Nuorten metsästäjien ei ole katsottu aiheuttaneen ongelmia ja lainsäädäntö on aiemmin mahdollistanut nuorten joustavan mukaantulon metsästysharrastuksen piiriin.

Liitto toteaa kuitenkin lainvalmistelun tässä vaiheessa, että hallituksen esityksessä tarkoitetun ikärajamäärittelyn mukaisesti jatkossakin voitaisiin toimia valvotuissa

olosuhteissa. **Liitto pitää erityisen tärkeänä kysymyksenä sitä, että hallituksen esityksessä olevaan määrittelyä ei kiristetä.**

Seurajäsenyyspakko

Lakiehdotuksessa esitetään säädettäväksi, että hankkimislupa ampumaurheilua ja –harrastusta varten voidaan myöntää vain luonnolliselle henkilölle, joka on yhdistyslain 4 §:ssä tarkoitetun luvan saaneen yhdistyksen jäsen ja esittää yhdistyksen ampuma-asekouluttajan antaman todistuksen harrastuksestaan, jonka on oltava jatkunut aktiivisesti vähintään kahden vuoden ajan.

Ampumakilpailuja ja ampumaharjoittelutilaisuuksia järjestävät erittäin runsaasti myös Suomen Metsästäjäliiton piirit ja jäsenseurat. Lajeina ovat ilmakivääri, ilmaluodikko, ilmahirvi, hirvenhiihto, metsästystrap, metsästyshaulikko, metsästyshirvi, metsästysluodikko ja hirvenjuoksu sekä ns. pohjoismaiset ampumalajit ja kansainväliset metsästysampumalajit. Liitto järjestää vuosittain viiden SM-kilpailut. Kesälajien SM-kilpailuihin osallistuu lähes 2 000 kilpailijaa, hirvenhiihdon kuten myös hirvenjuoksun SM-kilpailuihin n. 1 000 kilpailijaa kumpaankin, kansainvälisten lajien SM-kilpailuihin n. 200 kilpailijaa ja ilma-aseiden SM-kilpailuihin n. 300 kilpailijaa.

Monilla maaseutualueilla ei ole yhdistyslain 4 §:ssä mainittua lupaa omaavia ampuma- ja metsästysseuroja, joten kaikki näiden lajien harrastajat eivät voi olla tällaisten seurojen jäseniä.

Kaiken kaikkiaan ampuma- tai metsästysseurajäsenyyden edellyttäminen hallussapitolupaa hakevalta ei ole perusteltua, eikä perustuslainkaan näkökulmasta ongelmaton. Suomessa on yhdistymisvapaus, joka tarkoittaa kansalaisen oikeutta liittyä yhdistyksiin myös oikeutta yhdistyksen valita vapaasti jäsenensä.

Metsästyksen osalta on vielä niin, että henkilö voi harjoittaa metsästystä hyvinkin aktiivisesti kuulumatta metsästysyhdistykseen (esim. metsästyslain 8 §:ssä mainitulla alueella asuvat tai henkilöt, jotka metsästävät Metsähallituksen, metsästysmatkailuyrittäjien tai metsästysseurojen myymien pyyntilupien turvin).

Ampuma-asekouluttaja

Aselakiehdotuksessa esitetään säädettäväksi myös ampuma-asekouluttajista ja ampuma-asekouluttajiksi hyväksymistä.

Metsästäjäliitto toteaa, että ampuma-asekoulutus ehdotetussa muodossa ei sovellu otettavaksi käyttöön metsästysaselupiin liittyvissä lupa-asioissa. Metsästys on erittäin tärkeä, luonnonläheinen harrastus varsinkin lukuisilla haja-asutusalueilla. Se on tärkeä harrastus myös ns. syrjäseutujen nuorille, joilla ei ole useinkaan mahdollisuutta osallistua lukuisiin koulutustilaisuuksiin pelkästään jo pitkien välimatkojen vuoksi.

Metsästäjätkintoon, joka kaikkien uusien metsästäjien on suoritettava, sisältyy jo nykyisin aseenkäsittely- ja aseturvallisuuskoulutus. Tätä koulutusta voidaan jatkossa kehittää, mutta aselakiehdotuksessa metsästysaseita koskevien hankkimis- ja hallussapitolupien osalta esitetynlaista asekoulusta ei voida edellyttää.

Riistanhoitoyhdistysten lausunnot

Esityksessä esitetään, että käsiaseelle hankkimisluvan saamisen yhtenä edellytyksenä olisi riistanhoitoyhdistyksen antama todistus aktiivisesta harrastuksesta.

Riistanhoitoyhdistyksen antama todistus oli edellytyksenä myös harrastuksen jatkumisen osoittamisesta (53 a §)

Läheskään kaikilla riistanhoitoyhdistyksillä ei käytännössä ole mahdollisuutta selvittää ampuma-aseelle hallussapitolupaa tai hallussapitoluvan jatkumiselle lupaa hakevan henkilön metsästysharrastuksen aktiivisuutta.

Lakiehdotuksen mukaan aktiiviseksi pyynniksi katsottaisiin loukku- ja luolakoirapyynnissä metsästyskausittain säännönmukaisesti tapahtuva pyynti. Työkomennukset, opiskelu tai muut pakottavat syyt kuitenkin saattavat katkaista määrääjoiksi säännönmukaisen pyynnin, joten Metsästäjäliitto esittää jo tälläkin perusteella kyseisten määritelmien ja edellä mainittujen vaatimusten poistamista.

Loukku- tai luolapyynnin tahi vastaavan pyynnin harjoittamisesta ”viisivuotistodistukseksi” tulee riittää kahden luotettavan henkilön kirjallinen todistus.

Muilta osin metsästysaseiden hallussapitoluvat tulee myöntää toistaiseksi voimassaoleviksi ilman määräaikaisia todisteluvollisuuksia. Liitto toteaa, että pienpetojen pyynti on arvokasta sekä mittavaa luonnonhoitotyötä ja käsiaseiden saatavuutta tähän tarkoitukseen ei tule tarpeettomasti rajoittaa. Mikäli käsiaseiden saatavuutta kuitenkin nykyisestä rajoitetaan, tulisi aktiivisten pienpetopyytäjien lupia lopetusaseiksi soveltuviin käsiaseisiin myöntää jatkossakin tarveharkinnan jälkeen.

2)

Suomen Metsästäjäliitto – Finlands Jägarförbund ry toteaa lisäksi hallituksen esityksestä Eduskunnalle kansainvälisen järjestytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan pöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä laiksi rikoslain 41 luvun 1 §:n muuttamisesta seuraavaa:

Liitto ei näe lakiehdotuksissa muutettavaa. Tärkeää kuitenkin on, että kansallisella lainsäädännöllä turvataan mahdollisuus patruunoiden ns. kotilataukseen. Kansallisella lainsäädännöllä tulee turvata myös äänenvaimentimien käyttö ja niihin liittyvät säädökset nykyisellään.

Riihimäellä 3. päivänä maaliskuuta 2010

Panu Hiidenmies

toiminnanjohtaja
Suomen Metsästäjäliitto – Finlands Jägarförbund r.y.

